

Środki trwałe w gospodarce narodowej w 2018 r.

Fixed assets in national economy in 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Rachunków Narodowych
Statistics Poland, National Accounts Department

pod kierunkiem
supervised by

Alicja Truszyńska

Zespół autorski

Editorial team

Monika Burdzicka, Renata Kugel, Grzegorz Leszczyński, Piotr Rymarczyk, Janina Sadowska

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

Stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Publikacja jest kolejnym z serii opracowaniem informacji dotyczących nakładów inwestycyjnych i wartości środków trwałych w gospodarce narodowej.

Celem publikacji jest przedstawienie informacji za 2018 rok o wynikach badań statystycznych dotyczących wartości, dynamiki i struktury:

- nakładów inwestycyjnych (część I) oraz
- środków trwałych (część II).

W opracowaniu, obok części tabelarycznej, zamieszczono syntezę oraz uwagi metodologiczne. W syntezie przedstawiono ogólną analizę prezentowanych w publikacji danych oraz ich porównanie z danymi za rok 2017. Uwagi metodologiczne zawierają definicje podstawowych kategorii, zasady klasyfikacji i grupowania danych oraz źródła danych o nakładach inwestycyjnych i środkach trwałych.

Dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, wprowadzonej z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami). Publikacja zawiera również dane w układzie regionów i województw.

Publikacja ukazuje się z częstotliwością roczną w wersji polsko-angielskiej. Począwszy od wydania z roku 2004 publikacja dostępna jest tylko na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

Opracowanie zostało wykonane przez pracowników Wydziału Nakładów Inwestycyjnych i Środków Trwałych w Departamencie Rachunków Narodowych.

Autorzy opracowania dziękują wszystkim jednostkom sprawozdawczym za udział w realizacji obowiązków sprawozdawczych dotyczących nakładów inwestycyjnych i wartości środków trwałych w gospodarce narodowej. Prosimy o uwagi i sugestie dotyczące treści i formy publikacji. Pozwolą one na lepsze dostosowanie kolejnych edycji publikacji do Państwa oczekiwania.

Zastępca Dyrektora Departamentu
Rachunków Narodowych
Alicja Truszyńska

Warszawa, grudzień 2019 r.

Preface

The publication is the next in a series of elaboration of information concerning investment outlays and value of fixed assets in national economy.

The purpose of the publication is to present information for 2018 about the results of the statistical surveys concerning value, indices and structure of:

- investment outlays (part I) and
- fixed assets (part II).

The publication, apart from the tables, covers also executive summary and methodological notes. The executive summary include the textual analysis of data presented in the publication as well as its comparison with data for 2017. The methodological notes include definitions of basic categories, the principles of classification and grouping of data as well as sources of data regarding investment outlays and fixed assets.

Data are presented according to the Polish Classification of Activities – PKD 2007, introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments). The publication contains also data divided by regions and voivodships.

The publication is published on an annual basis in the Polish-English version. Starting from 2004 edition the publication has been available only on the web site of Statistics Poland.

The study was done at the National Accounts Department by the employees of the Investment Outlays and Fixed Assets Section.

The authors of the survey would like to thank all of reporting units for their participation in the realization of the reporting obligations about investment outlays and value of fixed assets in national economy. We ask for any comments and suggestions regarding the contents and form of the publication. They will allow for better adjustment of the next editions of the publication to your needs.

Deputy Director
of National Accounts Department
Alicja Truszyńska

Spis treści

Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic dostępnych w formacie Excel	6
List of tables available in Excel file	6
Spis wykresów	7
List of charts	7
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	7
Symbols and main abbreviations.....	7
Skróty i pełne nazwy sekcji i działów PKD stosowane w publikacji	8
Abbreviations and full names of the NACE sections and divisions used in the publication	8
Synteza	11
Executive summary	20
Uwagi metodologiczne	29
Methodological notes.....	32

Spis tablic dostępnych w formacie Excel

List of tables available in Excel file

Część I Part I	Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej Investments outlays in national economy
Tabl. 1	Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej w latach 2014 – 2018 Investments outlays in national economy in 2014 – 2018
Tabl. 2	Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej według sektorów, sekcji i działów w 2018 r. (ceny bieżące) Investments outlays in national economy by sectors, sections and divisions in 2018 (current prices)
Tabl. 3	Nakłady inwestycyjne wg form prawnych w 2018 r. (ceny bieżące) Investments outlays by legal forms in 2018 (current prices)
Tabl. 4	Nakłady inwestycyjne według makroregionów, regionów, sekcji i sektorów w 2018 r. (ceny bieżące) Investment outlays by macro regions, regions, sections and sectors in 2018 (current prices)
Tabl. 5	Finansowanie nakładów na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w podmiotach gospodarczych w 2018 r. (ceny bieżące) Financing of fixed assets outlays and intangible fixed assets outlays in economic units in 2018 (current prices)
Część II Part II	Wartość środków trwałych w gospodarce narodowej w latach 2014 – 2018 Value of fixed assets in national economy in 2014 – 2018
Tabl. 1 (6)	Środki trwałe w gospodarce narodowej w latach 2014 – 2018 Fixed assets in national economy in 2014 – 2018
Tabl. 2 (7)	Stan i ruch środków trwałych – wartość brutto w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) State and flows of fixed assets – gross value in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 3 (8)	Wartość brutto środków trwałych uzyskanych z działalności inwestycyjnej według grup środków trwałych w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Gross value of fixed assets obtained from investment activity by groups of fixed assets in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 4 (9)	Wartość brutto nowych środków trwałych uzyskanych z działalności inwestycyjnej w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Gross value of new fixed assets obtained from investment activity in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 5 (10)	Zakup używanych środków trwałych według grup środków trwałych w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Purchase of second-hand fixed assets by groups of fixed assets in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 6 (11)	Wartość brutto środków trwałych zlikwidowanych w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Gross value of liquidated fixed assets in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 7 (12)	Wartość brutto środków trwałych według sekcji i działów w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Gross value of fixed assets by sections and divisions in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 8 (13)	Wartość netto środków trwałych według sekcji i działów w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Net value of fixed assets by sections and divisions in 2018 (current book-keeping prices)
Tabl. 9 (14)	Stopień zużycia środków trwałych według sekcji i działów w 2018 r. Degree of consumption of fixed assets by sections and divisions in 2018
Tabl.10 (15)	Wartość brutto środków trwałych według makroregionów, regionów, sekcji i sektorów w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne) Gross value of fixed assets by macro regions, regions, sections and sectors in 2018 (current book-keeping prices)

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1	Struktura nakładów inwestycyjnych według rodzajów w 2018 r. (ceny bieżące)	11
Chart 1	Structure of investment outlays by type in 2018 (current prices)	20
Wykres 2	Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w gospodarce narodowej (ceny bieżące)	12
Chart 2	Investment outlays on fixed assets in national economy (current prices)	21
Wykres 3	Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w województwach i regionach (NUTS 2) (ceny bieżące).....	12
Chart 3	Investment outlays on fixed assets in voivodships and regions (NUTS 2) (current prices)	21
Wykres 4	Inwestycje nowo rozpoczęte w 2018 r.	14
Chart 4	Newly launched investments in 2018	23
Wykres 5	Struktura wartości brutto środków trwałych według grup w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne)	16
Chart 5	Structure of gross value of fixed assets by groups in 2018 (current book-keeping prices)	25
Wykres 6	Wartość brutto środków trwałych według sektorów w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne)	17
Chart 6	Gross value of fixed assets by sectors in 2018 (current book-keeping prices)	26
Wykres 7	Wartość brutto środków trwałych w województwach i regionach (NUTS 2) (bieżące ceny ewidencyjne)	17
Chart 7	Gross value of fixed assets in voivodships and regions (NUTS 2) (current book-keeping prices) ...	26
Wykres 8	Stopień zużycia środków trwałych według grup w 2018 r.	18
Chart 8	Degree of the consumption of fixed assets by groups in 2018	27

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
Symbol	Description
Znak ^A	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji indicates categories of applied classification are presented in abbreviated form
“W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of sum are given

Ważniejsze skróty Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
tys.	tysiąc
mln	milion
mld	milliard
bn	billion
zł	złoty
PLN	Polish zloty
dok. cont.	dokończenie continued
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities
KŚT	Klasyfikacja Środków Trwałych Classification of Fixed Assets

Skróty i pełne nazwy sekcji i działów PKD stosowane w publikacji Abbreviations and full names of the NACE sections and divisions used in the publication

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
SEKCJE PKD Sections of the NACE	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę x	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja x	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca Administrative and support service activities

DZIAŁY PKD
Divisions of the NACE

Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową
Crop and animal production, hunting	Crop and animal production, hunting and related service activities
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
x	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
x	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Manufacture of pharmaceutical products	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	Manufacture of machinery and equipment n. e. c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
x	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
x	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Rekultywacja	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami
Remediation activities	Remediation activities and other waste management services

DZIAŁY PKD (dok.)	
Divisions of the NACE (cont.)	
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa x	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles
Handel hurtowy Wholesale trade	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Handel detaliczny Retail trade	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
Transport lądowy i rurociągowy Land and pipeline transport	Transport lądowy oraz transport rurociągowy Land transport and transport via pipelines
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki Computer programming and consultancy activities	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana Computer programming, consultancy and related activities
Finansowa działalność usługowa Financial service activities	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych Financial service activities, except insurance and pension funding
Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emerytalne Insurance, reinsurance and pension funding	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities
Działalność związana z turystyką Tourism activities	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities
Utrzymywanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni x	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni Services to buildings and landscape activities

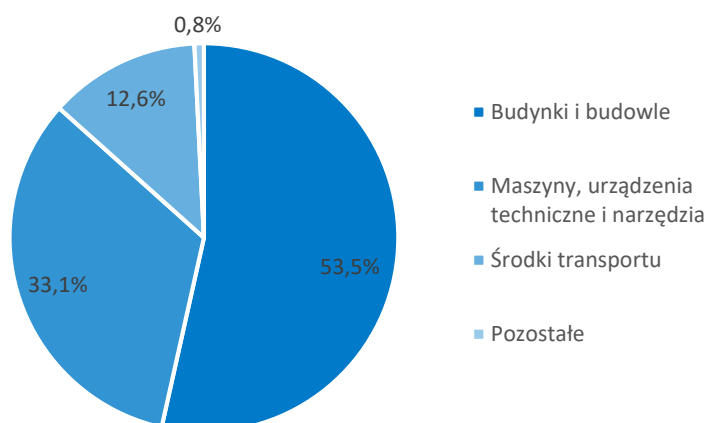
Synteza Inwestycje

W 2018 roku wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej wyniosła 302 675 mln zł. W porównaniu z rokiem poprzednim, wartość nakładów (w cenach stałych) wzrosła o 15,4%. Wzrost nakładów inwestycyjnych dotyczył wszystkich grup środków trwałych. Nakłady na budynki i budowle wzrosły o 18,4%, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia o 11,1%, a na środki transportu o 15,2%. Ponad połowę nakładów inwestycyjnych stanowią nakłady na budynki i budowle.

W 2018 roku nakłady na główne grupy środków trwałych kształtowały się w następujący sposób:

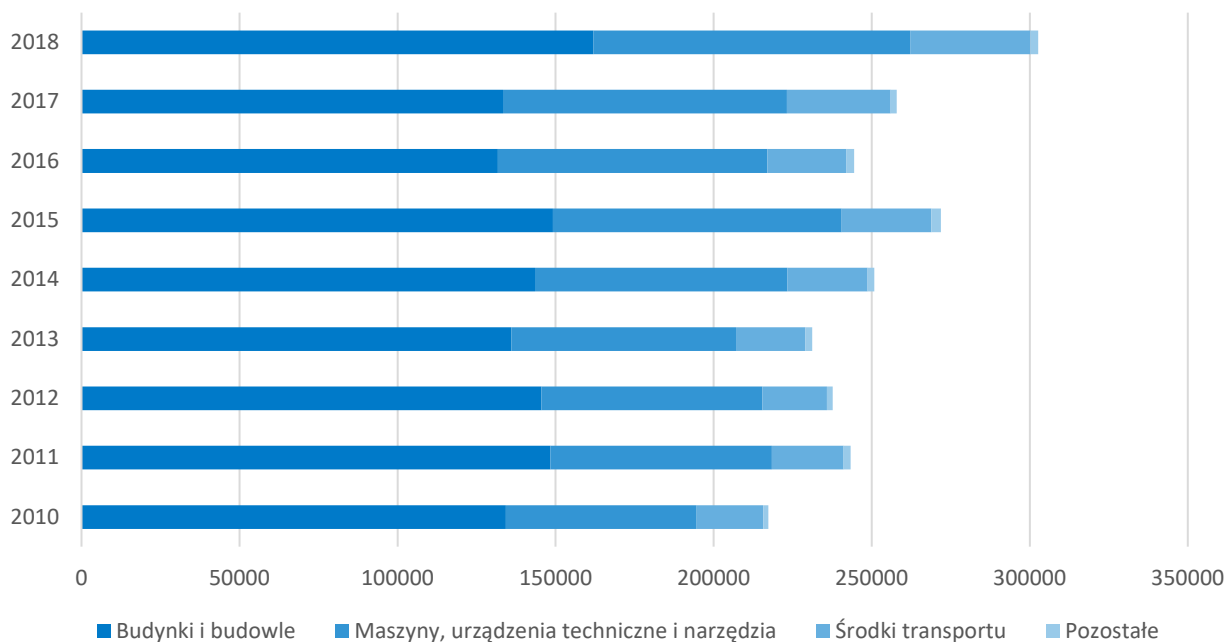
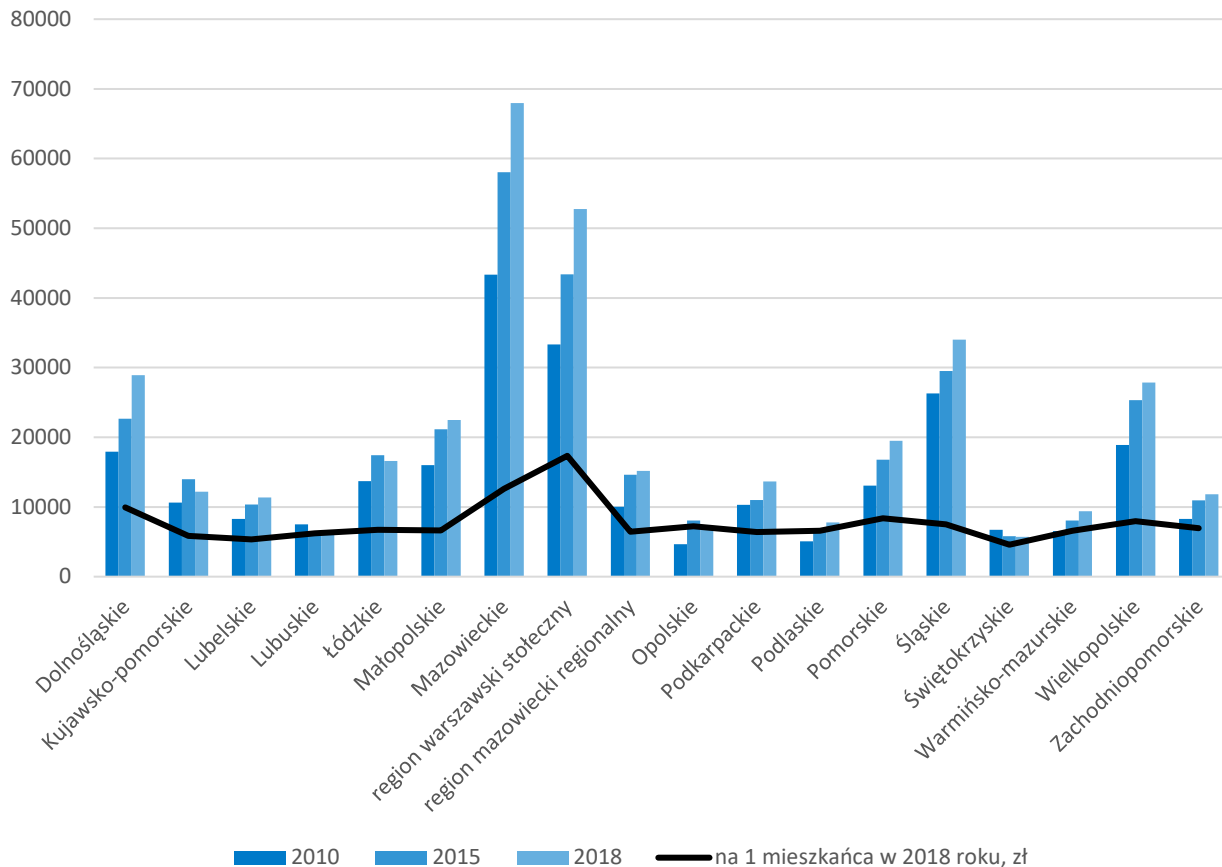
- budynki i budowle – 161 930 mln zł (53,5%);
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 100 241 mln zł (33,1%);
- środki transportu – 38 120 mln zł (12,6%).

Wykres 1. Struktura nakładów inwestycyjnych według rodzajów w 2018 roku (ceny bieżące)

Zmiany w strukturze nakładów w okresie 2010-2018 przedstawiono na wykresie 2. Na przestrzeni lat w strukturze procentowej nakładów inwestycyjnych obserwowany jest trend spadkowy wydatków poniesionych na budynki i budowle oraz wzrost udziału wydatków poniesionych na zakup maszyn, urządzeń technicznych, narzędzi i środków transportu.

Kształtowanie się nakładów w poszczególnych województwach i regionach (NUTS 2), w latach 2010, 2015 i 2018, przedstawia wykres 3. Największa wartość nakładów inwestycyjnych przypada na województwo mazowieckie, przy czym decydujące znaczenie ma region warszawski stołeczny. Drugim pod względem wielkości nakładów jest województwo śląskie. Najniższe nakłady zostały poniesione w województwach: świętokrzyskim, lubuskim i opolskim. Biorąc pod uwagę wartość nakładów inwestycyjnych przeliczonych na 1 mieszkańca w poszczególnych województwach, można zauważyć, że region warszawski stołeczny znajduje się wysoko powyżej średniej, drugim województwem w tym rankingu jest dolnośląskie. Wśród województw o najniższych nakładach w przeliczeniu na 1 mieszkańca znalazły się województwa: świętokrzyskie, lubelskie i kujawsko-pomorskie.

Wykres 2. Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w gospodarce narodowej (ceny bieżące)**Wykres 3. Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w województwach i regionach (NUTS 2), mln zł (ceny bieżące)**

Wzrost dynamiki nakładów inwestycyjnych zaobserwowano w większości obszarów gospodarki. Wzrost poniesionych nakładów zanotowały podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność w obrębie szesnastu sekcji PKD, w tym w trzech sekcjach należących do przemysłu. Spadek nakładów odnotowano w trzech sekcjach. Wartość nakładów inwestycyjnych w sekcjach PKD oraz ich dynamikę realną w 2018 r. przedstawia poniższa tablica.

Tablica. Nakłady inwestycyjne według sekcji PKD

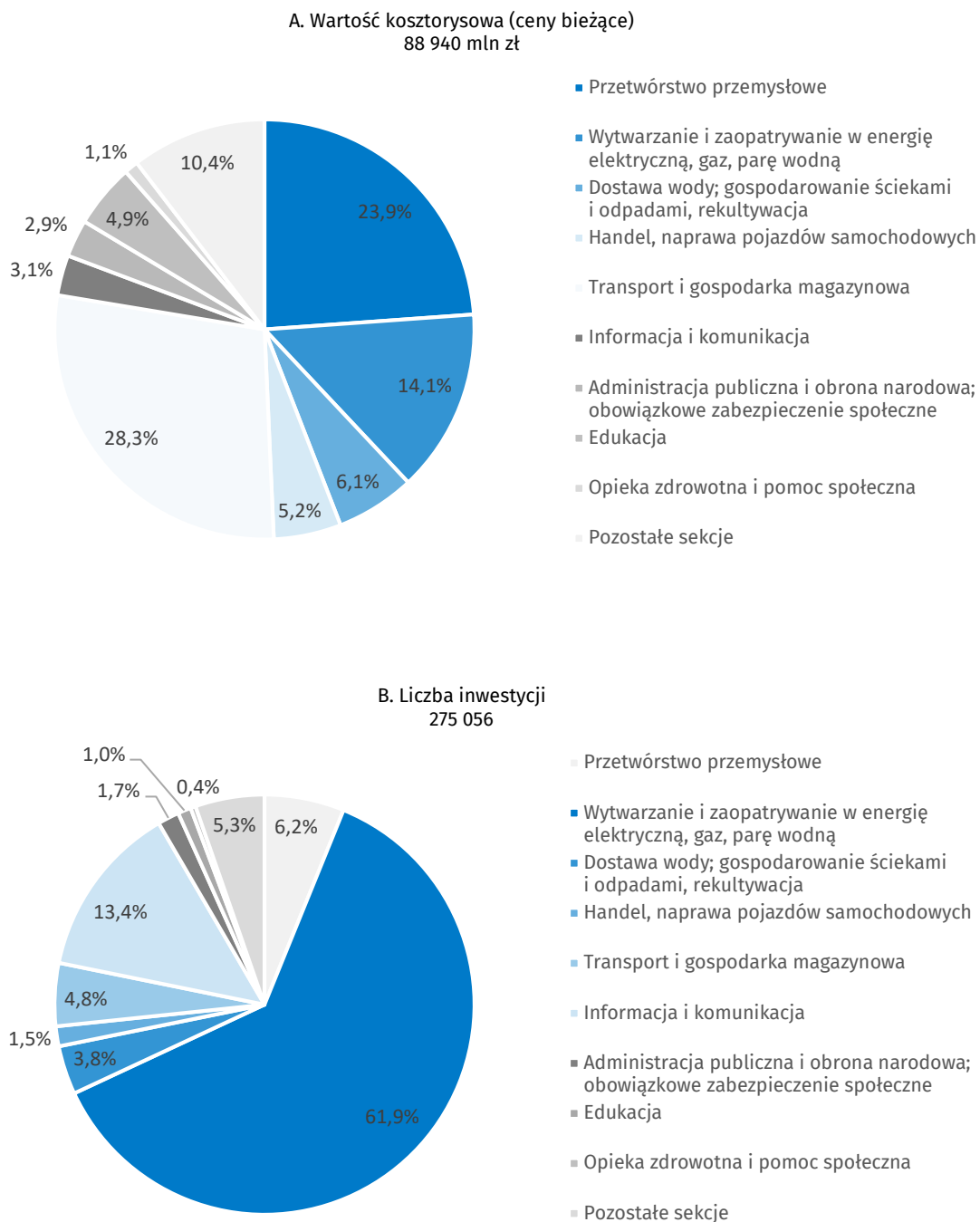
Wyszczególnienie	W mln zł (ceny bieżące)	Rok poprzedni = 100 (ceny stałe)
Ogółem	302 675	115,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6 562	104,3
Górnictwo i wydobywanie	6 646	106,4
Przetwórstwo przemysłowe	67 172	108,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	21 701	99,4
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9 362	163,6
Budownictwo	10 338	140,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24 614	110,7
Transport i gospodarka magazynowa	57 009	133,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2 917	123,5
Informacja i komunikacja	8 964	119,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6 084	93,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	32 061	94,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 355	115,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10 255	128,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7 810	114,3
Edukacja	9 327	140,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8 704	129,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7 920	166,3
Pozostała działalność usługowa	874	120,4

Dynamika nakładów inwestycyjnych (w cenach stałych) jednostek prowadzących działalność w przemyśle w roku 2018 wyniosła 109,6 (w roku 2017 – 102,8). Wzrost nakładów zaobserwowano w trzech sekcjach zaliczanych do przemysłu: dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (163,6), przetwórstwo przemysłowe (108,4), górnictwo i wydobywanie (106,4), natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę odnotowano spadek o 0,6%.

W dwudziestu działach przetwórstwa przemysłowego zaobserwowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych. Największy wzrost został odnotowany wśród jednostek prowadzących działalność w następujących działach: produkcja skór i wyrobów skórzanych (160,8), produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (126,2), produkcja wyrobów farmaceutycznych (126,2), produkcja wyrobów z metali (126,1), naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (126,0). W czterech działach nastąpił spadek nakładów. Najwyższy spadek odnotowano w dziale: produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 44,8%), a najniższy w dziale: produkcja pozostałego sprzętu transportowego (o 3,4%). W dziale produkcja papieru i wyrobów z papieru nakłady spadły o 22,2%, a w dziale: produkcja wyrobów tekstylnych o 15,5%.

W 2018 roku rozpoczęto 275 056 inwestycji, tj. o ok.10,0% więcej niż w 2017 roku. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 88 940,4 mln zł i była o ok. 10,8% niższa niż przed rokiem.

Wykres 4. Inwestycje nowo rozpoczęte ^a w 2018 r.

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób oraz jednostek budżetowych i samorządu terytorialnego, niezależnie od liczby pracujących.

W roku 2018, w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszył się udział jednostek sektora prywatnego w nakładach ogółem z 69,7% do 64,4%, natomiast udział sektora publicznego zwiększył się odpowiednio z 30,3% do 35,6%.

Z nakładów poniesionych przez jednostki sektora prywatnego, 33,4% przypadło na przetwórstwo przemysłowe (wobec 33,1% przed rokiem), 15,1% na obsługę rynku nieruchomości (17,4%), 12,6% na handel; naprawę i pojazdów samochodowych (12,2%), 5,9% na wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (7,1%). Nakłady zrealizowane w tych sekcjach stanowiły 67,0% ogółu nakładów w sektorze prywatnym.

Najwyższy udział sektora prywatnego zaobserwowano w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (99,8%), administrowaniu i działalności wspierającej (98,4%), przetwórstwie przemysłowym (97,0%), budownictwie (95,9%), informacji i komunikacji (95,5%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (93,7%), pozostałej działalności usługowej (93,5%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (91,9%).

Podsumowując, w 2018 r. nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej (w cenach stałych) wzrosły o 15,4 %, a więc był to znacznie wyższy wzrost niż w roku 2017 (6,5%). Wzrost nakładów inwestycyjnych dotyczył wszystkich grup środków trwałych. Największy wzrost inwestycji zaobserwowano w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją. Znacznie wzrosły inwestycje w usługach, m. in. w edukacji, służbie zdrowia i pomocy społecznej. Wzrost nakładów odnotowało również budownictwo oraz transport i gospodarka magazynowa. Także przemysł odnotował wzrost nakładów w badanym roku. Tylko w jednej sekcji należącej do przemysłu – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę odnotowano spadek nakładów. Należy zauważyć, że w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się liczba inwestycji noworozpoczynanych, ale zmniejszyła się ich wartość kosztorysowa.

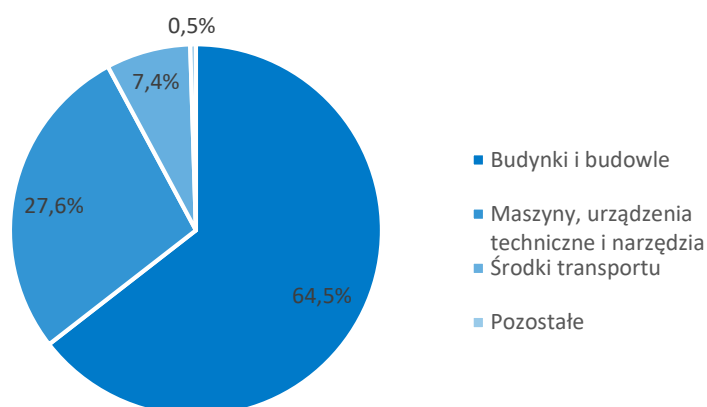
Środki trwałe

Wartość brutto środków trwałych w gospodarce narodowej według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. w bieżących cenach ewidencyjnych wyniosła 4 029 717 mln zł. W porównaniu z rokiem poprzednim, wartość brutto środków trwałych (w cenach stałych) wzrosła o 3,9 %. Wartość budynków i budowli wzrosła o 3,0 %, maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi o 6,0 %, a środków transportu o 7,5 %.

Wartość brutto głównych grup środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła:

- budynki i budowle – 2 598 860 mln zł (64,5%);
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 1 114 482 mln zł (27,6%);
- środki transportu – 296 457 mln zł (7,4%).

Wykres 5. Struktura wartości brutto środków trwałych według grup w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne)

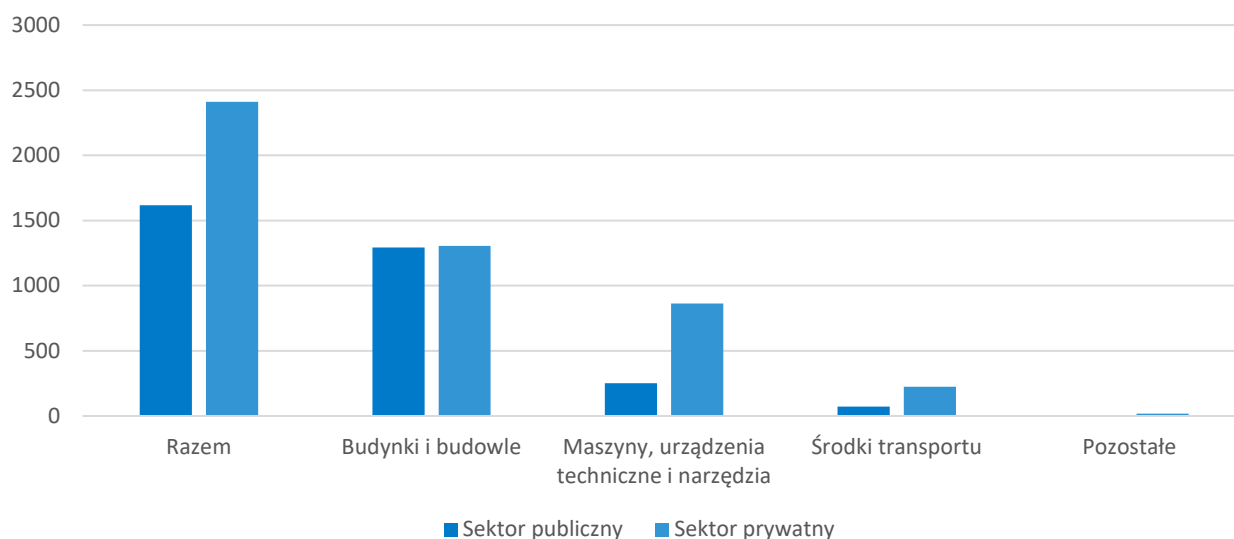

Z ogólnej wartości majątku trwałego w gospodarce narodowej na środki trwałe sektora publicznego przypada 1 617 715 mln zł, co stanowi 40,1%, natomiast na środki trwałe sektora prywatnego przypada 2 412 002 mln zł, tj. 59,9%. Struktura własnościowa środków trwałych ukształtowała się zatem na tym samym poziomie co w roku poprzednim.

Tablica. Strukturę wartości brutto środków trwałych w 2018 r.

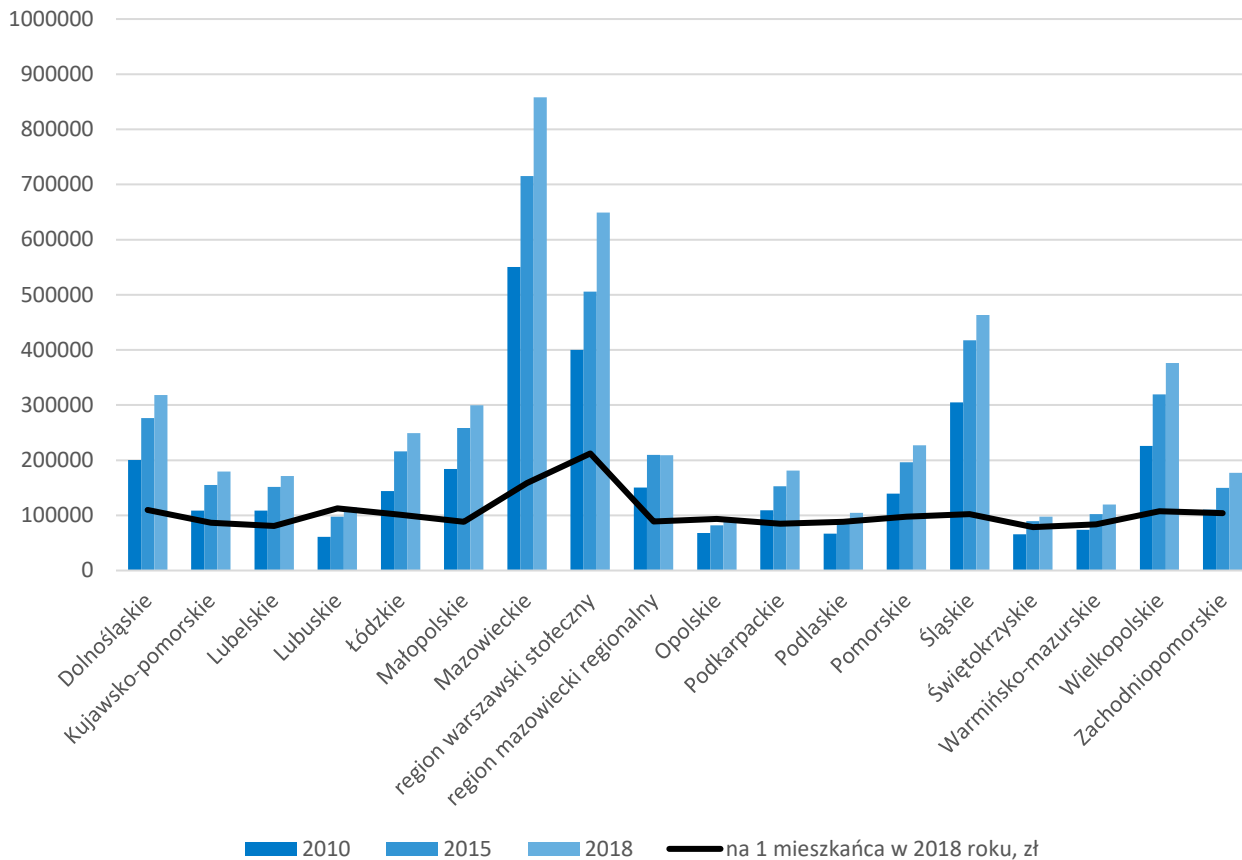
Wyszczególnienie	Ogółem	W tym:		
		budynki i budowle	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	środki transportu
		w odsetkach		
Według grup środków trwałych				
Gospodarka narodowa	100,0	64,5	27,6	7,4
Sektor publiczny	100,0	79,9	15,5	4,5
Sektor prywatny	100,0	54,1	35,8	9,3
Według sektorów własności				
Gospodarka narodowa	100,0	100,0	100,0	100,0
Sektor publiczny	40,1	49,8	22,5	24,5
Sektor prywatny	59,9	50,2	77,5	75,5

Wykres 6. Wartość brutto środków trwałych według sektorów w 2018 r. (bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 grudnia w mld zł

Rozmieszczenie wartości brutto środków trwałych w poszczególnych województwach i regionach (NUTS 2) przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Wartość brutto środków trwałych w województwach i regionach (NUTS 2), mln zł (bieżące ceny ewidencyjne)

W porównaniu z rokiem poprzednim wartość brutto środków trwałych wzrosła we wszystkich obszarach gospodarki narodowej. Najwyższą dynamikę wartości brutto środków trwałych (w cenach stałych) zaobserwowano w następujących sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (116,4), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (107,2), handel; naprawa pojazdów samochodowych (106,6), przetwórstwo przemysłowe (106,5), budownictwo (106,3), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (105,8). Najniższy wzrost wystąpił w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – wartość brutto środków trwałych w tej sekcji wzrosła o 1,1%.

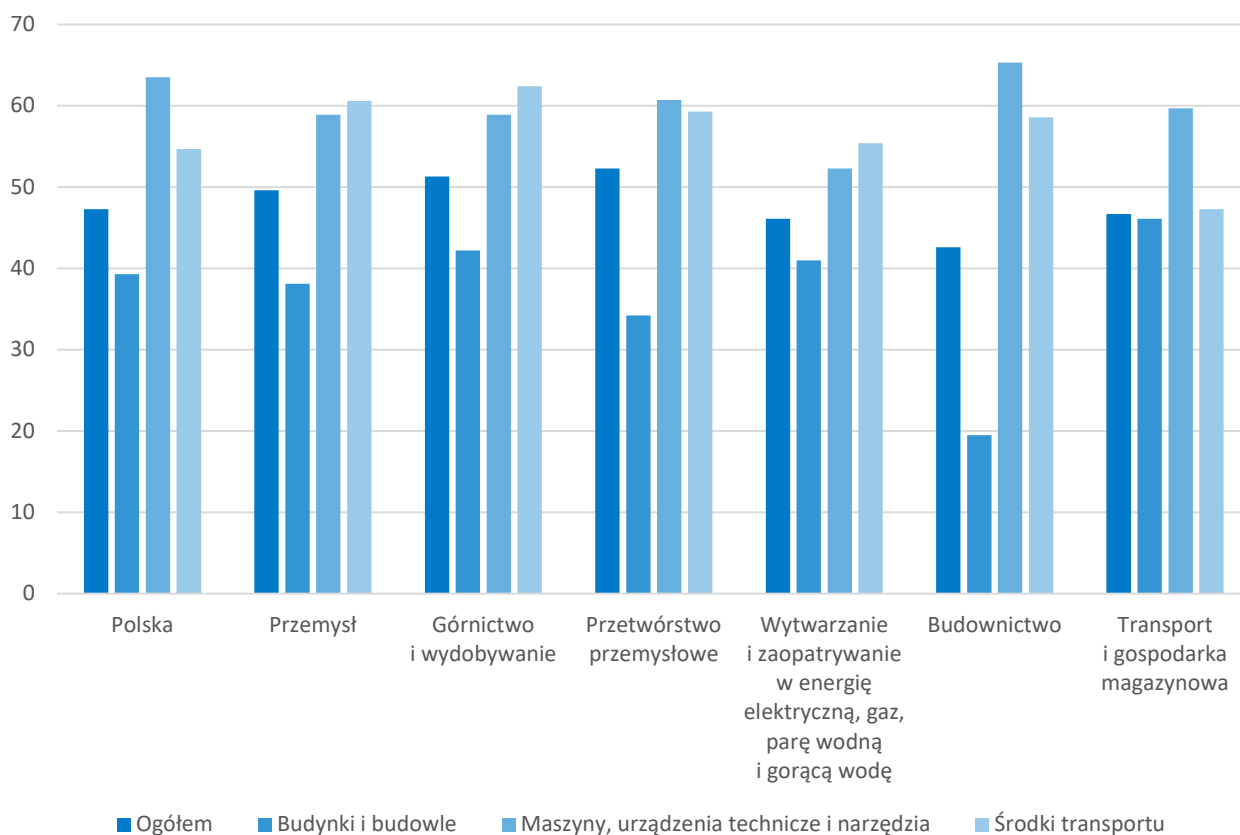
Ocenia się, że środki trwałe w gospodarce narodowej na koniec roku 2018 były umorzone w 47,3%, przy czym poziom umorzenia dla poszczególnych grup środków trwałych ukształtował się na następującym poziomie:

- budynki i budowle – 39,3%;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 63,5%;
- środki transportu – 54,7%.

Najwyższy stopień zużycia wykazują jednostki zaliczane do następujących sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (74,2%), informacja i komunikacja (68,0%), przetwórstwo przemysłowe (52,3%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (52,1%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (52,0%).

Najniższe zużycie środków trwałych zanotowano w sekcjach: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (30,1%), zakwaterowanie i gastronomia (36,9%), obsługa rynku nieruchomości (37,1%), pozostała działalność usługowa (41,2%), administrowanie i działalność wspierająca (42,4%) dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (43,9%).

Wykres 8. Stopień zużycia środków trwałych według grup w 2018 roku wg stanu w dniu 31 grudnia

Podsumowując, w 2018 r. wartość brutto środków trwałych w gospodarce narodowej (w cenach stałych) wzrosła o 3,7% i był to o 0,2% większy wzrost niż w roku poprzednim. W 2018 r. zanotowano niewielkie zmiany w strukturze własności majątku trwałego w porównaniu z 2017 r. Z ogólnej wartości środków trwałych na sektor publiczny przypadło 40,1%, na sektor prywatny 59,9%. Jednocześnie ocenia się, że w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się wartość środków przestarzałych, ponieważ w 2018 r. umorzone one były w 47,3% (w 2017 r. stopień zużycia wyniósł 46,9%). Dla maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz środków transportu umorzenie było niższe niż w roku ubiegłym, ale przekroczyło odpowiednio: 63% i 54%.

Executive summary

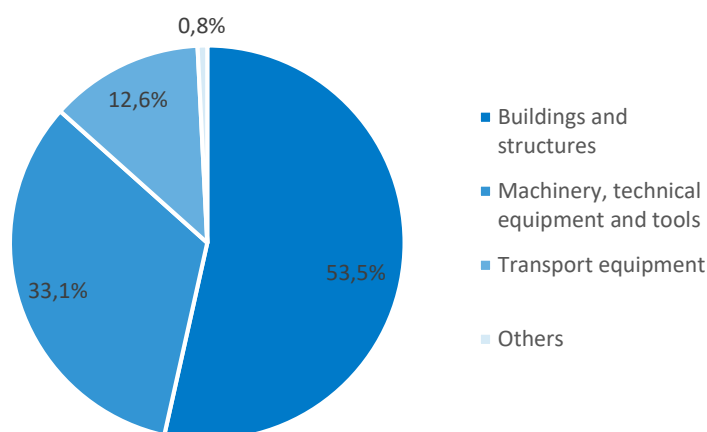
Investments

In 2018 the value of investment outlays in national economy was 302 675 million PLN. In comparison with previous year, the value of outlays (at constant prices) increased by 15,4%. The increase in investment outlays concerned all groups of fixed assets. Outlays on buildings and structures increased by 18,4%, on machinery, technical equipment and tools by 11,01% and outlays on transport equipment by 15,2%. More than half of investment outlays are outlays on buildings and structures.

In 2018 outlays on main groups of fixed assets were as follows:

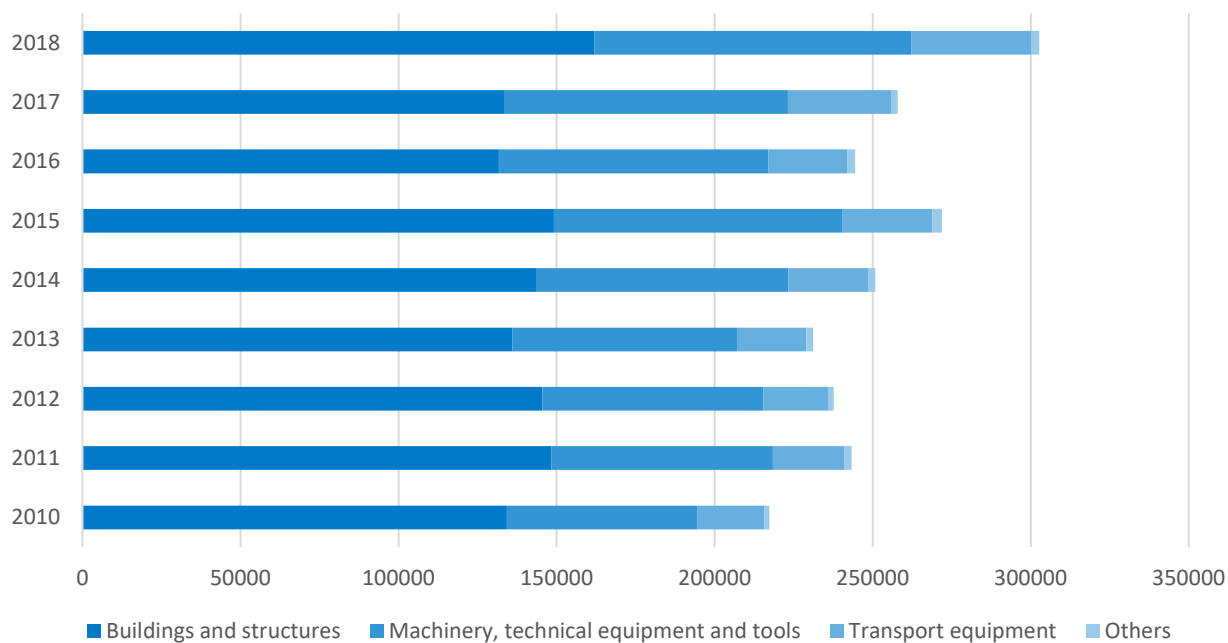
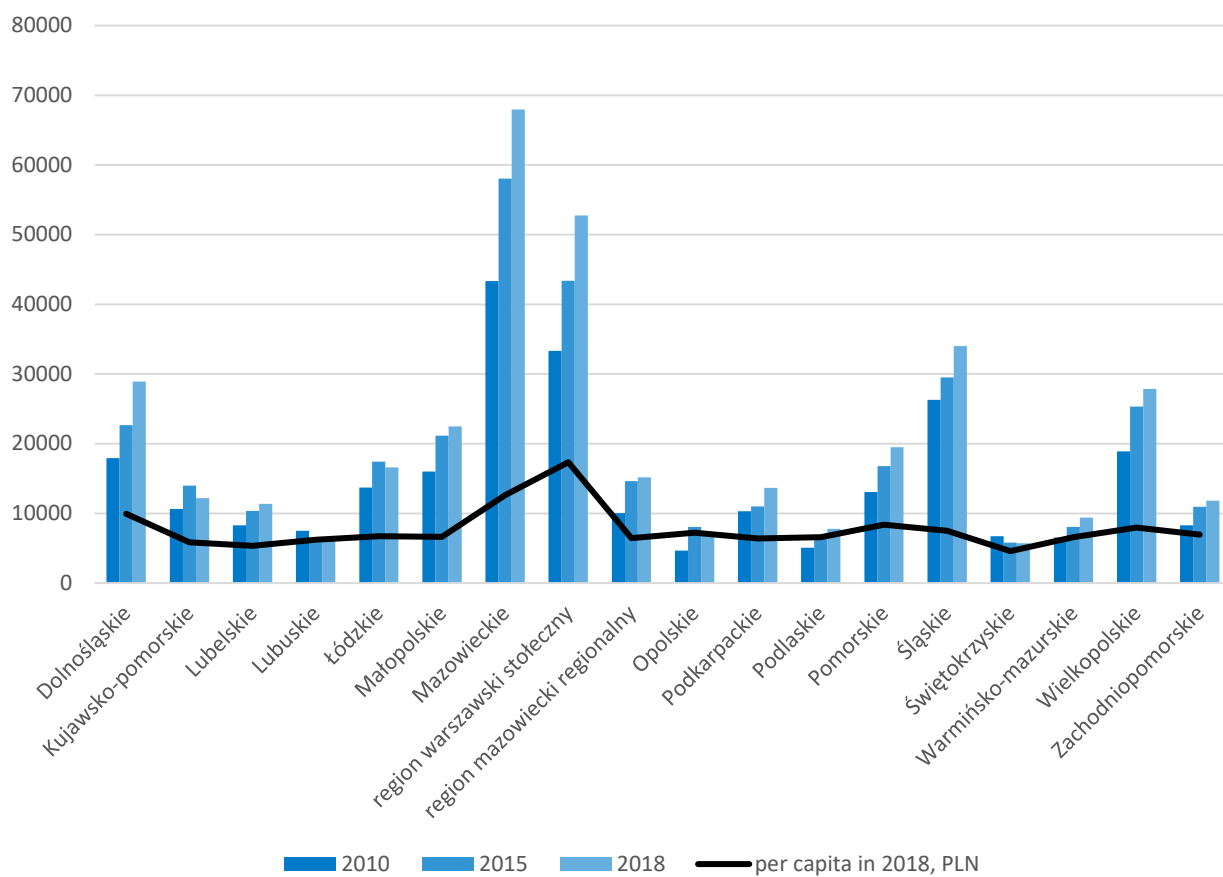
- buildings and structures – 161 930 million PLN (53,5%);
- machinery, technical equipment and tools – 100 241 million PLN (33,1%);
- transport equipment – 38 120 million PLN (12,6%).

Chart 1. Structure of investment outlays by type in 2018 (current prices)

Changes in the structure of investment outlays in the period 2010-2018 are presented in Chart 2. Over the years, the percentage structure of investment outlays has seen a downward trend in expenditures on buildings and structures and an increase of share in expenditures on the purchase of machinery, technical equipment, tools and transport equipment.

The distribution of expenditures in respective voivodships and regions (NUTS 2), for 2010, 2015 and 2018 is presented in Chart 3. The largest value of investment outlays falls on the Mazowieckie voivodship, with the Warsaw capital region being of decisive importance. Śląskie voivodship has the second largest expenditures. The lowest expenditures was incurred in the following voivodships: Świętokrzyskie, Lubuskie and Opolskie. Considering the value of investment outlays per capita in individual voivodships, Warsaw capital region is high above the average, the second one in this ranking is Dolnośląskie. Among the voivodships with the lowest expenditures per capita, it can be noticed that following voivodships have been placed: Świętokrzyskie, lubelskie and kujawsko-pomorskie.

Chart 2. Investment outlays on fixed assets in National economy, million PLN (current prices)**Chart 3. Investment outlays on fixed assets in voivodships and regions (NUTS 2), million PLN (current prices)**

The increase of indices of investment outlays was observed in most areas of the economy. The increase of expenditures occurred were noticed for entities of national economy that conduct activity in sixteen NACE sections, including three sections belonging to industry. The decrease of outlays was recorded in three sections. The value of investment outlays by NACE sections and their indices in 2018 are presented in the table below.

Table. Investment outlays by NACE sections in 2018

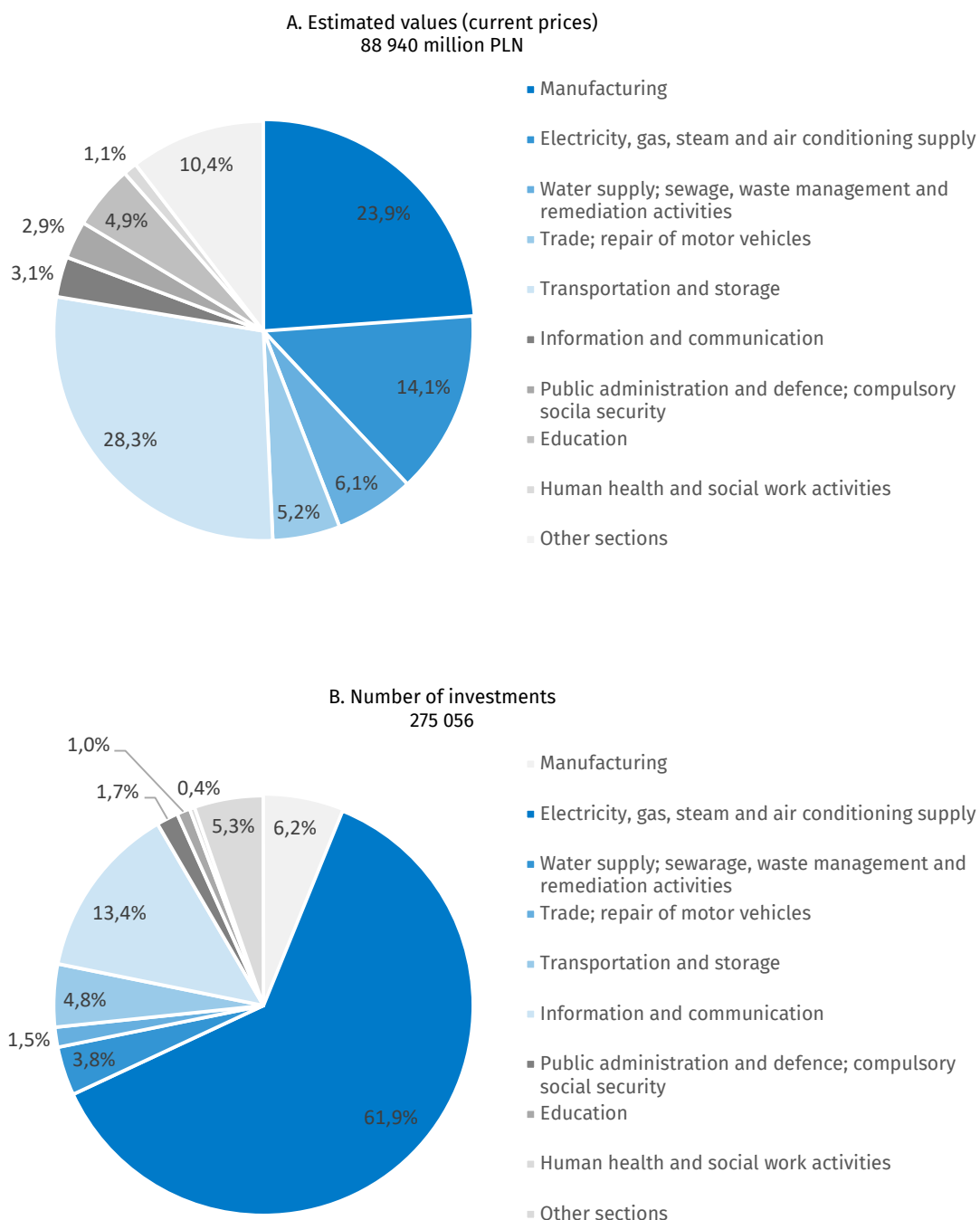
Specification	In million PLN (current prices)	Previous year = 100 (constant prices)
Total	302 675	115,4
Agriculture, forestry and fishing	6 562	104,3
Mining and quarrying	6 646	106,4
Manufacturing	67 172	108,4
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	21 701	99,4
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	9 362	163,6
Construction	10 338	140,1
Trade; repair of motor vehicles ^A	24 614	110,7
Transportation and storage	57 009	133,1
Accommodation and catering ^A	2 917	123,5
Information and communication	8 964	119,5
Financial and insurance activities	6 084	93,4
Real estate activities	32 061	94,1
Professional, scientific and technical activities	4 355	115,3
Administrative and support service activities	10 255	128,4
Public administration and defence; compulsory social security	7 810	114,3
Education	9 327	140,8
Human health and social work activities	8 704	129,1
Arts, entertainment and recreation	7 920	166,3
Other service activities	874	120,4

The growth rate of investment outlays (at constant prices) of units conducting activity in industry in 2018 was equal to 109,6 (in previous year – 102,8). The increase of investment outlays was observed in three sections belonging to the industry: in the section water supply; sewerage, waste management and remediation activities (163,6), manufacturing (108,4), mining and quarrying (106,4). A decline of 0,6% in investments outlays was recorded in the section electricity, gas, steam and air conditioning supply.

The increase of investment outlays was observed in twenty divisions of manufacturing. The highest increase was observed in the following divisions: manufacture of leather and related products (160,8) manufacture of products of wood, cork, straw and wicker (126,2), manufacture of pharmaceutical products (126,2), manufacture of metal products (126,1), repair and installation of machinery and equipment (126,0)). There was a decrease in four divisions of this section. The highest decrease was observed in the division manufacture of coke and refined petroleum products (by 44,8%) and the lowest decrease was in the division manufacture of other transport equipment (3,4%). In the division manufacture of paper and paper products investment outlays decreased by 22,2%, and in the division manufacture of textiles by 15,5%.

In 2018, 275 056 investments have been initiated, i.e. about 10,0% more than in 2017. Total estimated value of the newly launched investments amounted to 88 940,4 million PLN and it was about 10,8% less than in the previous year.

Chart 4. Newly launched investments ^a in 2018

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons and regardless of the number of employees - budgetary units and units of the local self-government.

In 2018 in comparison with the previous year the share of the private sector in total value of outlays decreased from 69,7% to 64,4%, whereas share of public sector increased respectively from 30,3% to 35,6%.

33,4% of outlays carried by units of the private sector were recorded in manufacturing (33,1% in previous year), 15,1% in real estate activities (17,4%), 12,6% in trade; repair of motor vehicles (12,2%), 5,9% in electricity, gas, steam and air conditioning supply (7,1%). Outlays incurred in those sections accounted for 67,0% of the total amount of outlays in private sector.

The highest share of private sector was observed in trade; repair of motor vehicles (9,8%), administrative and support service activities (8,4%), in manufacturing (97,0%), construction (95,9%), information and communication (95,5%), financial and insurance activities (93,7%), other service activities (93,5%) and real estate activities (91,9%).

In conclusion, in 2018 investment outlays in the national economy (in constant prices) increased by 15,4% so it was significantly higher increase than in 2017 (by 6,5%). The increase in investment outlays concerned all groups of fixed assets. The largest increase of investments was observed in the arts, entertainment and recreation. Investments have been increased significantly in services, among others, in education, human health and social work activities. Increase of outlays was noted also in construction and transportation and storage. Also enterprises conducting industrial activities has noted the increase in surveyed year. Only in one industrial section - electricity, gas, steam and air conditioning – outlays have been decreased. It is worth mention, that in comparison to the previous year, the number of newly launched investments increased but their estimated values decreased.

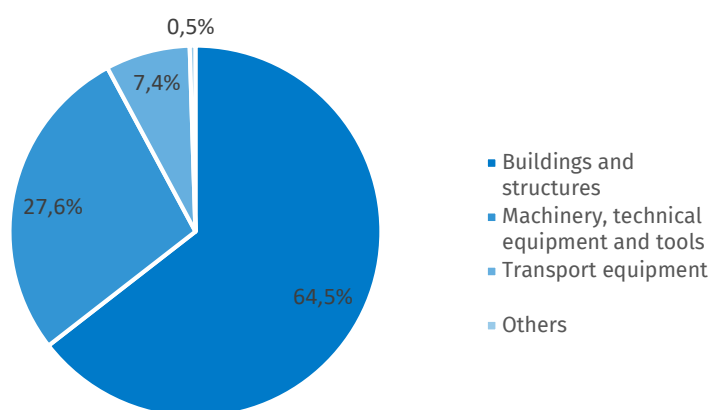
Fixed assets

The gross value of fixed assets in national economy as of the 31st December 2018 at current book-keeping prices was 4 029 717 million PLN. In comparison with previous year, the gross value of fixed assets (at constant prices) increased by 3,9%. Value of buildings and structures increased by 3,0%, machinery, technical equipment and tools by 6,0%, transport equipment by 7,5%.

The gross value of main groups of fixed assets as of the 31 December was at the following level:

- buildings and structures – 2 598 860 million PLN (64,5%);
- machinery, technical equipment and tools – 1 114 482 million PLN (27,6%);
- transport equipment – 296 457 million PLN (7,4%).

Chart 5. Structure of gross value of fixed assets by groups in 2018 (current book-keeping prices)

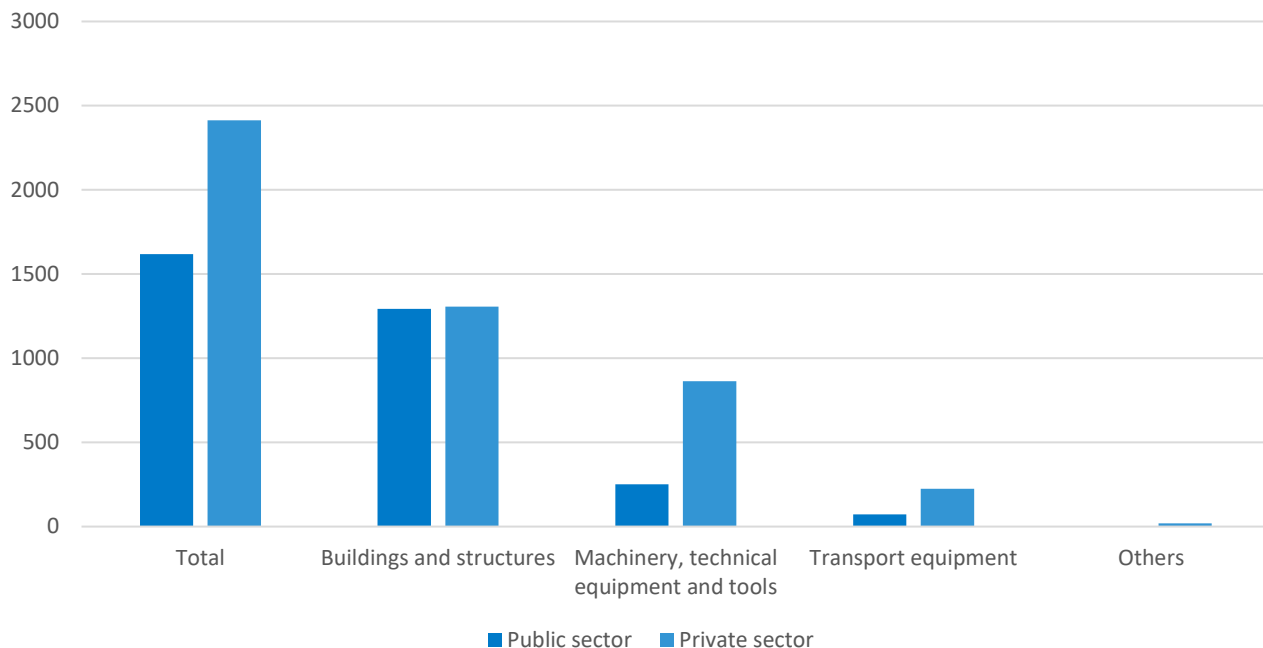

Out of the total value of the capital stock in national economy 1 617 715 million PLN is for fixed assets of the public sector, what is equal to 40,1%, while 2 412 002 million PLN is for fixed assets of the private sector, i.e., 59,9%. The ownership structure of fixed assets was at a similar level as in the previous year. is presented in the table below.

Table. The structure of the gross value of fixed assets in 2018

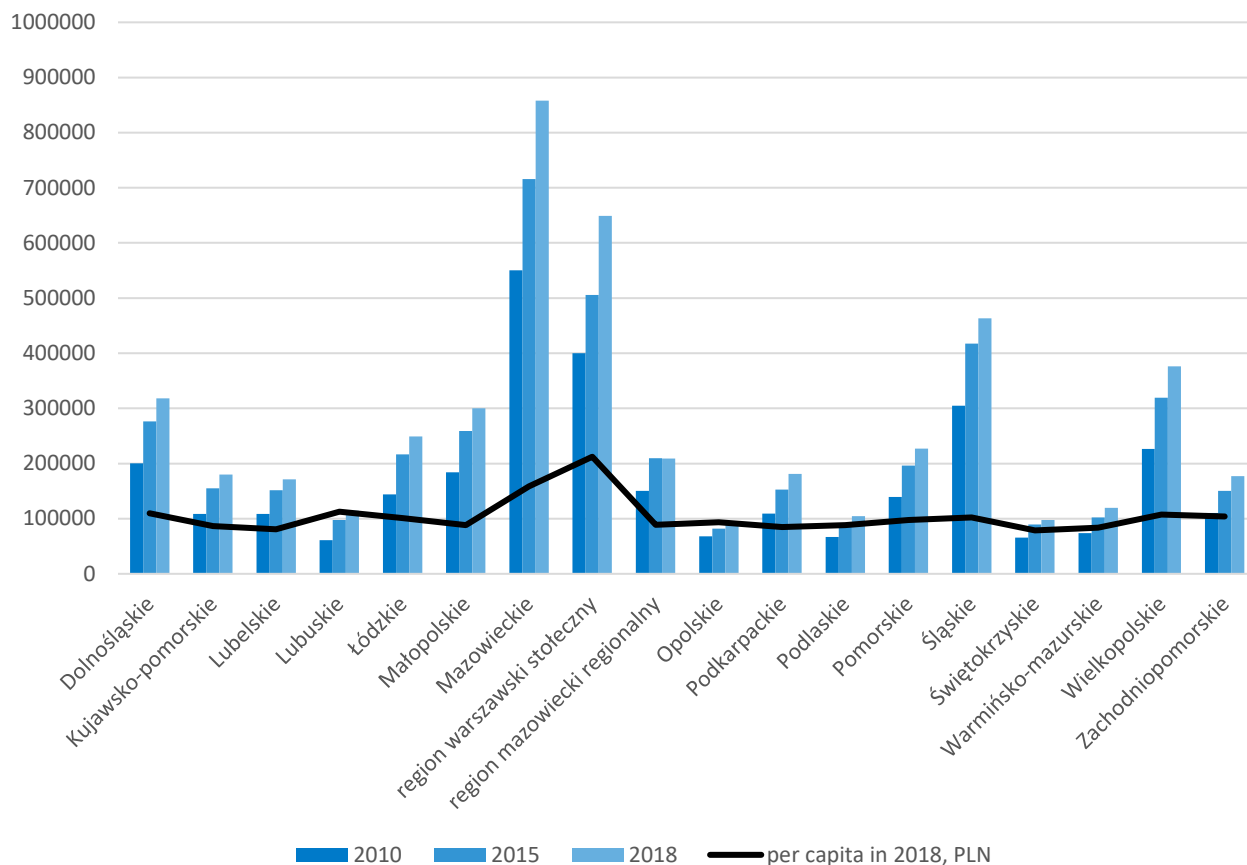
Specifications	Total	Of which		
		buildings and structures	machinery, technical equipment and tools	transport equipment
in percent				
By groups of fixed assets				
National economy	100,0	64,5	27,6	7,4
Public sector	100,0	79,9	15,5	4,5
Private sector	100,0	54,1	35,8	9,3
By ownership sectors				
National economy	100,0	100,0	100,0	100,0
Private sector	59,9	50,2	77,5	75,5

**Chart 6. Gross value of fixed assets by sectors in 2018 (current book-keeping prices)
As of 31 December in billion PLN**

The distribution of the gross value of fixed assets in respective voivodships and regions (NUTS 2) is presented in Chart 7.

Chart 7. Gross value of fixed assets in voivodships and regions (NUTS 2), million PLN (current book-keeping prices)

In comparison to the previous year, gross value of fixed assets increased in all areas of national economy. The highest growth rate of gross value of fixed assets (at constant prices) were noticed in the following sections: administrative and support service activities (116,4), public administration and defence; compulsory social security (107,2) trade; repair of motor vehicles (106,6), manufacturing (106,5), construction (106,3), human health and social work activities (105,8). The lowest growth rate was recorded in agriculture, forestry and fishing - gross value of fixed assets in this section increased by 1,1%.

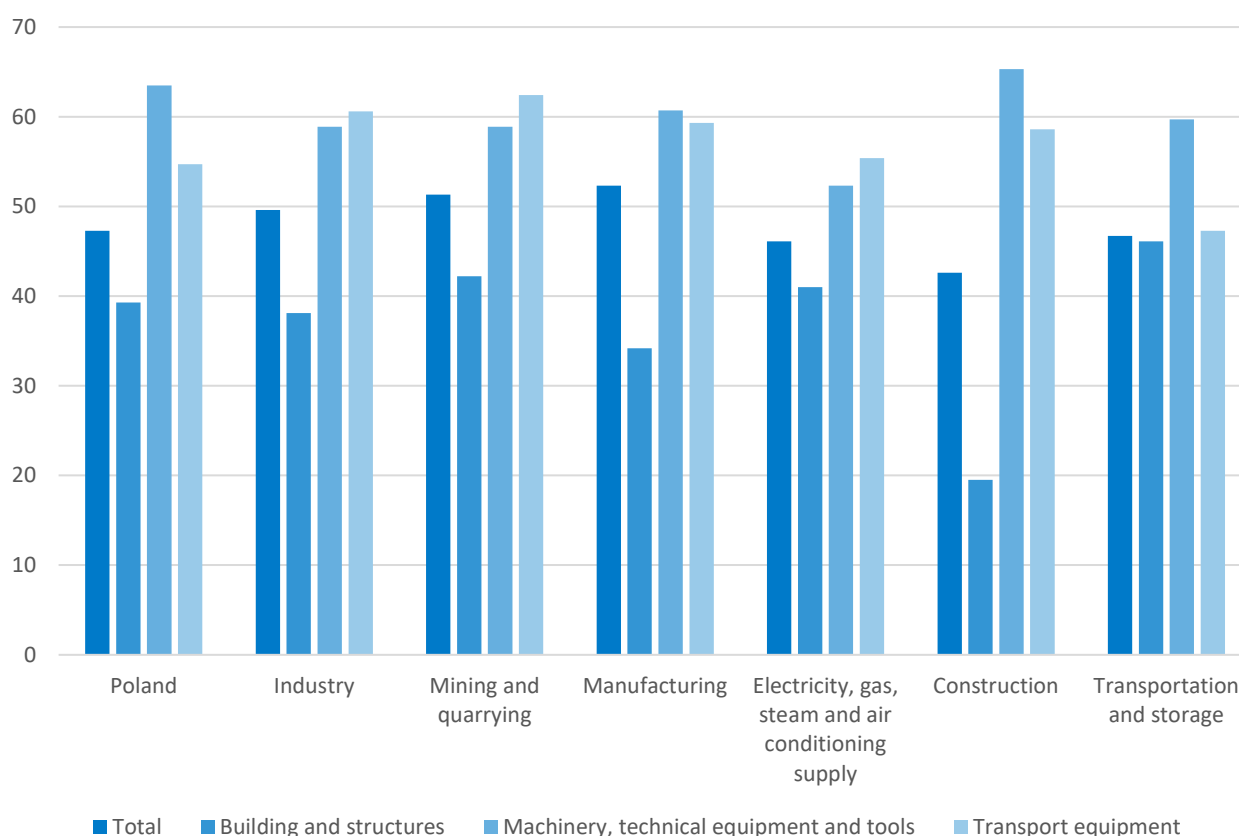
It is assessed that fixed assets in national economy at the end of 2018 were depreciated in 47,3%, with the level of depreciation for specific groups of fixed assets was at the following level:

- buildings and structures – 39,3%;
- machinery, technical equipment and tools – 63,5%;
- transport equipment – 54,7%.

The highest degree of consumption is recorded in units included in sections: agriculture, forestry and fishing (74,2%), information and communication (68,0%), manufacturing (52,3%), financial and insurance activities (52,1%), professional, scientific and technical activities (52,0%).

The lowest consumption of fixed assets was noticed in the following sections: arts, entertainment and recreation (30,1%), accommodation and catering (36,9%), real estate activities (37,1%), other service activities (41,2%), administrative and support service activities (42,4%), water supply; sewerage, waste management and remediation activities (43,9%).

Chart 8. Degree of consumption of fixed assets in 2018 as of 31 December

In conclusion, in 2018 gross value of fixed assets in national economy (in constant prices) increased by 3,7% and it was higher by 0,2% than in the previous year. In 2018 the slight changes were noted in ownership structure of fixed assets compared to 2017. The public sector was the owner of 40,1% of fixed assets and the private sector owned 59,9% of fixed assets. At the same time it is estimated that in comparison to the previous year, a value of outdated fixed assets increased, because they were depreciated in 47,3% (in 2017 the degree of consumption was 46,9%). For machinery, technical equipment and tools as well as transport equipment, the depreciation was at the lower level than in the previous year, but exceeded respectively: 63% and 54%.

Uwagi metodologiczne

1. Wartość **nakładów inwestycyjnych** oraz **wartość brutto środków trwałych** osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdań rocznych:
 - SP – Roczna ankieta przedsiębiorstwa,
 - F-03 – Sprawozdanie o stanie i ruchu środków trwałych,
 - SG-01 – Statystyka gminy: środki trwałe.
2. Szacunkowo ustalono:
 - wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne;
podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku, dodatkowo nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku;
 - wartość środków trwałych osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów oraz melioracji oraz urządzeń wodnych;
 - wartość nakładów inwestycyjnych i środków trwałych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, partii politycznych, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz organizacji pracodawców.
3. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.
4. **Nakłady na środki trwałe** to nakłady na:
 - budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
 - maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
 - środki transportu;
 - inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut, suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.
5. **Pozostałe nakłady** to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.
6. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).
7. Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 351, z późniejszymi zmianami).
8. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).
9. Przez **wartość brutto** środków trwałych **w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
 - w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.
10. **Wartość brutto w cenach odtworzenia** została ustalona w wyniku **aktualizacji** (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).
 11. **Wartość netto środków trwałych** odpowiada wartości brutto pomniejszonej o wartość zużycia.
 12. **Wartość zużycia środków trwałych** odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.
 13. **Stożenie zużycia** określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.
 14. **Wartości brutto środków trwałych w cenach stałych** ustalono przyjmując za podstawę wartość brutto w bieżących cenach ewidencyjnych i wskaźniki zmian cen dóbr inwestycyjnych (tj. obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń technicznych oraz środków transportu), ustalone na podstawie prowadzonego przez GUS badania ruchu cen obiektów budowlanych oraz reprezentantów maszyn, urządzeń technicznych i środków transportu.
 15. Wskaźniki dynamiki obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.
 16. Jako ceny stałe (porównywalne) przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.
 17. Grupowania nakładów inwestycyjnych i wartości środków trwałych według sekcji i działów dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 została wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami).
 18. W tablicach zastosowano nazwy skrócone niektórych poziomów klasyfikacyjnych oznaczone znakiem "Δ".
 19. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji). Nakłady na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.
 20. Dane o środkach trwałych według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zaliczono do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w działalności produkcyjnej, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”. Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.
 21. Podziału nakładów inwestycyjnych według **województw** dokonano według lokalizacji inwestycji.
 22. Podziału środków trwałych według **województw** dokonano metodą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
 23. Wartości nakładów inwestycyjnych i środków trwałych **w układzie organizacyjnym** zostały ujęte według sektorów własności w podziale na:
 - sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

24. Podziału nakładów inwestycyjnych według **rodzajów** i środków trwałych według **grup** dokonano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT) wprowadzoną z dniem 1 stycznia 2011 roku rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku (Dz. U. Nr 242, poz. 1622). W publikacji zastosowano grupowanie według czterech zbiorczych grup środków trwałych z punktu widzenia funkcji, jakie spełniają w procesie wytwarzania lub w toku nieprodukcyjnego użytkowania, obejmujących:
- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale, od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji wodnych);
 - 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
 - 3) środki transportu;
 - 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).
25. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

Methodological notes

1. The value of **investment outlays** and the **gross value of fixed assets** of legal persons, organizational entities without legal personality natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons – was compiled on the basis of statistical reports:
 - SP - Annual questionnaire of enterprise,
 - F-03 – Report on state and movement of fixed assets and investment activity,
 - SG-01 – Municipal statistic: fixed assets.
2. Estimations were done for:
 - the value of investment outlays incurred by: legal persons, organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and sacral construction; the cubic volume of completed buildings accounts is the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction, additionally annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e. do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year;
 - the value of fixed assets of legal persons, organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships, employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, irrigation and drainage and water structures;
 - the value of fixed assets and investment outlays of foundations, associations and social organizations, political parties, economical and labour self-governments as well as employers' organizations.
3. **Investment outlays** are the financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items, as well as outlays on so-called initial equipment for the investment. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.
4. **The Outlays on fixed assets** include expenditures on:
 - buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures) including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations;
 - machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment);
 - transport equipment;
 - others, i.e., irrigation and drainage, land quality improvements, long-term plantings, livestock (basic herd) and interest on investment credits and loans for the period of the investment implementation.

In the case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.
5. **Other outlays** are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. Those outlays do not increase the value of fixed assets.
6. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as, since 1st January 2002, cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.
7. Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised since 1st January 1991 as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12th December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual usufruct of land regarded as fixed assets since 1st January 2002 in accordance with Accounting Act dated 29th September 1994 (uniform text Journal of Laws 2019, item 351, with later amendments).
8. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

9. The **gross value** of fixed assets **at current book-keeping prices** is understood, as of 31st December since 1995:
 - within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1st January 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1st January 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
 - in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1st January 2005 – also revaluation according to fair value.
10. The **gross value at replacement prices** was established as a result of the **revaluation** of fixed assets in the national economy made as of 1st January 1995 in accordance with the decision of the decree of the Minister of Finance dated 20th January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).
11. The **net value of fixed assets** corresponds to the gross value of fixed assets decreased by the value of consumption.
12. The **value of consumption of fixed assets** corresponds to the value of depreciation made since the moment when fixed assets were put into operation.
13. The **degree of consumption of fixed assets** is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.
14. The **gross value of fixed assets at constant prices** was established taking as a basis the gross value at current book-keeping prices and indices of changes of investment goods' prices (i.e., buildings and structures, machinery and technical equipment as well as transport equipment), established on the basis of survey conducted by the Central Statistical Office on movement of prices of: constructions as well as representatives of machinery, technical equipment and transport equipment.
15. Indices were calculated in comparative conditions. Single base indices were calculated using the chain-base index method.
16. As constant prices (comparable) were established current prices from the year before the surveyed one.
17. Grouping of investment outlays and of the value of fixed assets by **sections and divisions** was done on the basis of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).
18. In tables there were used abbreviations of some classification levels signed "Δ".
19. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev.2 in accordance with classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes). Investment outlays on public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".
20. Data regarding fixed assets by sections and divisions of the NACE Rev.2 were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level, to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g. in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture which were classified in the section "Real estate activities". The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".
21. Division of investment outlays by **voivodships** was done in accordance with the localization of investments.
22. Division of fixed assets by **voivodships** was done by local kind-of-activity unit method.
23. The value of investment outlays and fixed assets **in organizational frame** were classified by ownership sectors in division on:
 - public sector – grouping state ownership (of the State Treasury and of the state legal persons), ownership of local self-government entities as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities,
 - private sector – grouping private domestic ownership (of natural persons, and of other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital

(property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

24. Division of investment outlays by **type** and fixed assets by **kind of group** was done in accordance with Classification of Fixed Assets (KŠT) introduced on 1st January 2011 by decree of the Council of Ministers, dated 10th December 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622). In the publication there was used grouping by four collective kind groups of fixed assets from the point of view of the functions they play in the manufacturing process or in course of the non-productive exploitation. They cover:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places, since 1st January 2002 cooperative ownership right to residential premises as well as cooperative right to non-residential (of utility character) premises,
 - b) civil engineering works (excluding irrigation and drainage);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, movables and equipment,
- 3) transport equipment,
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, irrigation and drainage and livestock (basic herd).

25. Data are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.